

בינה כנודע ה): בר"ה ר"ה טוב לקרוא על השולחן קודם שיוכל ידיו למים אחרונים שקודם ברהמ"ז מס' ר"ה שהם ד' פרקים של משנה וטכנין כי הם ארבעה פרקים כנגד ד' אותיות הוי"ה וכנגד ד' בחי' שיש אל המלכות ועיין בברכת אבות דתפלת ר"ה לקמן וע"ש ושם יתבאר ד' בחי' המל' הג"ל. ונלע"ד ששמעתי ממוז"ל פ"א שאלו ד' בחי' הם סוד ארבעה אותיות של שם אדני' וכנגדם הם ד' פרקים דמסכת ר"ה הנו' וכונה זו לר"ך לבין בקריאתם בליל ר"ה על השולחן וד' בחי' הנו' נרמזו במשנה ראשונה שהיא ארבע' ראשי שנים כו' וזה פי'. דע כי ד' בחי' יש אל המל' נוק' דו"א כנודע אללנו כי כל דבר של קדושה בכל מקום ששורה נשאר ממנה רושם שם קבוע תמיד לא ימוש משם ואילו הם ד' בחי'. הא' היא בהיותה בראש הבר' כנודע כי בימי החול בליל' הסס יורד' היא למטה בהיכל ק"ק דבריאה בסוד מופיע הירח ושם נשא' בחי' א' שלה תמיד. והב' הוא החת היסוד דו"א והג' הוא כנגד הס"ת. והד' הוא כנגד הדעת דו"א ואלו הם ד' שרשים שיש אליה ונקרא ארבע' ראשי שנים כי הם ארבעה ראשים שלה:

בר"ה הנ' של ר"ה לר"ך לברך ברכת שהחיינו בקידוש של הלילה ואין לורך לחפש אחר פרי חדש כלל. בכל עשרת י"ט טוב ונכון מאד לומר בין ישתבח ליוצר מומור ממעמקי קראתיך ה' כו' כי בכל יום מאלו העשרה ימים מתעורר א' מ' עומקי' הנו' בס' יצירה שהם עומק ראשית ועומק אחרית כו' כנודע כי כולם הם בחי' רי"ו שהם גבורות כו' רי"ו הם גימטרי' גבורה וכן עומ"ק בגימטרי' רי"ו:

בב"א י' ימי תשו' ל"ל אחר העמידה עושה השלום במרומי ביה"א יתירה ולכוין כי השלום הוא בגי' ספריאל המלאך שהוא הסופר הכותב בספר החיים את כל בני אדם ב' ימי תשובה משא"כ בשאר תפלת השנה שאין אומר אלא עושה שלום במרומי חסד ס'. עיין א"מ שאומרים בעשרת ימי תשו' אחר העמידה מוז"ל לא רצה שיאמרו בשבת שבין ר"ה ליום הכפורים ולא בב' ימים טובים של ר"ה א"מ חטאו לפניך א"מ מחול וסלח לכל עוונותינו וכיוצא בזה בשאר א"מ שזכר בהם בחי' חטאות ועונו' ודוים וכנראה מלשון ס"ה שאין להזכיר שום חטא ביום ר"ה. האמנם בענין הידוי ביום ר"ה נמלאו בס"ה מאמרים חלוקים כי ממאמ' א' נראה דאסור לפרשא חטאיו בהאי יומא ובמ"א נראה להיפך. ומוז"ל היה נוהג להתודות על חטאיו בלחש שלא ישמעו הדבורי' לזונו והיה אומר כי המאמר הא' שבס"ה לא אסר אלא בקור' ולא בלחש. ואמנם אשילו בלחש לא היה נוהג להתודות אלא בעת תקיעת שופר דמיושב לפי שאז מתערבב השטן ואינו משגי' לקטרג ואז דברי הידוי עולים למע' בהתחברות קול השופר העול' למע' גם היה נוהג מורי' ז"ל לבכות הרבה בתפלת ר"ה אשילו שהוא יו"ט ומכ"ש בתפילת יו"ט. והיה אומר מוז"ל כי מי שאין בכי' נופלת עליו בימים האלו הוא הוראה שאין נשמתו הגונה ושלמה. גם היה אומר כי יש בגי' ידונו' ביום ראשון ואז הם דינא קשיא ויש ידונוים ביום ב' שהוא דינא רפיא ורובה הב"ה לרחם עליהם וכן אותם ביום הב' ואמר כי האדם הנופלת עליו בביה רבה מאלו בימים האלו בחפ"י הוא הוראה שידון בחושה שעה למעל' אם ביום א' ואם ביום שני:

ענין השינה ביום ר"ה נלע"ד ששמעתי ממוז"ל שאין ליטן ביום ר"ה לפי שז"א הוא יטן למע' עד שתעורר ע"י תקיעת שופר כמבואר לקמן במקומו אשר ז"ס משו"ל כי תקיעת שופר הוא לומר עורו ישנים מהרדמתכם כו' וכבר יתבאר ג"כ לקמן כי עד יום ב' של ר"ה הוא יטן וכונותו הוא לעוררו ולכן אין ראוי לישן. האמנם נלע"ד ששמעתי ג"כ ממוז"ל שאין זה אלא עד חצי היום ומאז ואילך יכולים ליטן כי כבר נתעורר ז"א על ידי התקיעות דמיושב ומוסק ואינו זוכר שראיתי למוז"ל שאחר חצי היום שכב על מפתח וישן:

ענין המנהג שנהגו האשכנזים לילך ביום ראשון דר"ה אחר תפלת המנחה מעט קודם שקיעת החמה אלל הים הגדול או אלל מעיין או באר מים חיים וקוראים אותו תשליך הנה הוא מנהג יפה ויותר טוב הוא אם יהיה חוץ לעיר ועמוד על שפת הים או על שפת הבאר או המעיין ויקרא שם ג"ס של מי אל כמורך כו' תתן אמת ליעקב כו' שבכו' מיכה המורשתי שאלו הם בחי' י"ג תיקוני דיקנא עילאה דא"א ולר"ך שכתובי' בפ"י המלו' איך נרמזו' בהם מספר הי"ג ת"ד כנודע והיכן הוא מקום כל תיקו' ותיקו' באיזו מקום מן הפנים העליונים דא"א ע"ד שנבארו אללנו בענין ויעבור וי"ג מידות דתפלת שחרית דחול וע"ש ובאדר נח' על סדר ה' ה' אל רחום וחמון כו' ואלו הם חול אל כמורך א'. טשא עון ב'. ועובר על פשע ג'. לשארת נחלתו ד'. לא התזק לבעד אפוס'. כי חפץ חסד הוא ו'. ישוב ירחמנו ז'. יכבוש עוונותינו ח'. ותשליך במזלות ים כל חטאתם ט'. תתן אמת ליעקב י'. חסד לאברהם י"א. אשר נשבעת לאבותינו י"ב. מימי קדם י"ג. וכשתאמר ותשליך במזלות ים כל חטאתם טכיון שיושלכו כל חטאתיך ועוונותיך וגם המקטרג העליון וישלך במזלות הים העליון כי לסיבה זו הולך לאומרו על הים או על הים חיים חבל לר"ך שכתובי' למה שיבארנו בדרוש של י"ג מידות בחי' קון סט' הנרמז במלת לאלפים וביארתי בענין היחודים:

ויד היחו' הנו' הנה כאשר מהגרה הילת' בחדס ושלטין עליו סמאל ונחש הנק' מזלות ים כי מזלות הם אותיות ליל מו"ט דבורא ונוק' כנו' בס"ה. ולר"ך תמיד לכוין בזה השם שכתבו' ובפרט בעת שהאדם עוסק בתורה אל יליו מעיניו שם זה ועי"כ לא ישלטו עליו מזלות ים הנו'. ולא יתגרה בו. הילת' וזה ענין השם הנו' (ג). דע כי שורש כל הדינים והגבו הם ב' שמו' אלהים אדני כי גם הגבו' הם ב' בחי' זכרים ונקבות וזכרים הם ארבעה אותיות (ג) מנלפ"ך והם שם אלהים והנקבות הם שכ"ה דינים שהם בגי' נע"ד (ד) והם ה' שם אדני כמבואר אללנו וע"ש היטב. והנה אלו הם השרשים של מזלות הדין ואלו הם סוד התיקון הט' של י"ג תיקוני דיקנא הנרמז במלת לאלפי' כמבואר בסוטה ויעבור וי"ג מידות של רחמים ושם ביארנו כי הם ענין אותם השערות דלא תלין והם עומדים באמצע בין התי' הח' אל התי' הי"ג הנקרא מזל עילאה ומתא' והם נקר' מזלות ים העליונים בסוד הי"ג מידות שהזכיר מיכה המורשתי בחמרו מי אל כמורך כו' ותשליך במזלות ים כו'. והנה ב' שמות אלו של שם אלהים ואדני הם בגי' קס"א (י) ומקורם ושרשם הוא שם אלהיה במילוי ההין שעולה בגי' קג"א ועם י' אותיו' הם קס"א כמנין ב' שמות הנו' גם מלת אלפים הוא בגי' קס"א (י) גם נק' זה התי' הט' לאלפי' על שם ג' שמות הנו' המתחילין באות אלק' והם אלהיה אלהים אדני וזהו מלת לאלפי'. וענין מה שלר"ך לכוין הוא להמשיך מן המזל העליון תי' הח' הנק' נוזר חסד שטו' שם הויה במילוי יודין שהוא בגי' חסד כמנין ע"ב וזמנו תמשיך. ותשפיע הארה אל התי' טו' הנקרא לאלפים שהוא שם אלהיה במילוי ההין אשר הוא בגי' קג"א ועם י' אותיו' הוא קס"א כמנין לאלפים ואז תכוין להמשיך עם זה את ב' שמות אלהים אדני' הנקרא מזלות ים כנו' והם ג"כ בגי' לאלפים ועי"כ ותשליך במזלות ים כל חטאתם שהוא התי' הט' ג"כ של מי אל כמורך כנ"ל. ואז אותם החטאות שחטא האדם ועשה אותם מעשה ממש כנודע משו"ל כל העובר עבירה א' קנה לו קטיגור' א' כי ממש נבראים מלאכים רעים וקטיגורי' ע"י אותם החטאות כנודע ואלו הקטיגורי' הנק' חטאתם יורדים וגשליכים במזלו' ים דסמאל ונחש ואינם עולים משם לפי שכבר נמתק שרשם שהם ב' שמות אלהים ואדני ואינם משפיעים בהם. ונדע כי מוכרח הוא שבאותם הקטיגורי' יתעברו עמהם נלוז' הקדוש' בסוד טוב ברע בכה החטא שחטא האדם ולכן בהגיט' אל תי' הי"ג שהוא ונקא אשר הוא שם של אלהיה במילוי יודין כנ"ל בסוד י"ג מידות של ויעבור וגם הוא עול' קס"א אז תכוין להעלות אותם הגיטות של קדושה ולבררם ולנקותם

דגהות וביאורים: ה) א"ש חתי' הואליה לכתוב מנהגי ליל ר"ה בתפילה ובשליחן ואח"כ ניטח מה שאלו מוסדיים בברכות ובתפילות כ"ה ובי"ב וכל עשרת ימי תשובה. וענין אבינו מלכינו. וענין הידוי כ"ה. וענין התקיעות כמה יסיו. וענין הכביה בתפילה. וענין השינה ביום ר"ה ומנהג האשכנזים ביום ר"ה ללכת על המים וקוראים אותו תשליך. ומה הוא כוונתו ויחודים על הנוזר כל זה בקיצור נמרץ ואח"כ תחיל בדרושים האחרים כפ"ה: ב) א"ש ז"ע כי בשער ב' ספר מאמרי רבב"י פ' בל' כ"ה ע"א כתב כי הש"ך דינין הם בת"ל דנוקבא דו"א והם מט"ס והפ"ר הם כ"סוד דנוקבא דו"א והם כ"סודלפון. ואפשר לתרץ שהם כוכב של הנוקבא רחל אבל עיקרם הם בנקבה (ג) הם חמשה אותיות מנלפ"ך כמ"ש סיף פ"ו משער שכינת הכלים: ד) א"ש נערה: ה) גי' ה' פעמים אדני שער רפ"ה פ"ה: ו) א"ש אינם אלא קג"א ואפשר שם' אותיותיו והט"ל [אמר מנהג כן הוא מפורש בס' שער היסודים יסוד ג'] (ז) א"ש הלמד הוא שמוס' ואלפים הוא בגי' קס"א:

משם ולהיחלש ע"י שם זה של אסיה דידיון וזהו מלת ונקמה לטון
 ניקי וסמיר יהיו בין עיניך סדר השמות האלו ובפרט בעת
 שחפסוק בפורת הכוזבים תמיד במחשבתך אם תראה שהי"ס ר'
 מתגרה כך ובפרט אם האדם עושה ט"ו ש"ו לבטלה שהוא ט"ו
 טיפות נילוטת הקדושה שנשפטו ונתערבו בקליפות כי אז החיטוי'
 מתגרים באדם מאד :

עוד יחוד ב' על הג"ל וז"ל תיקון אחר כתבנו למי שמתגרה בו
 הי"ס ר' ובפרט בעת שפוסק בתורה שיכון בטור חסד
 לאלפים לשם ארזי ואלהים ששניהם מתחילי' באלף וזהו לאלפי'. גם
 יס"ן שניהם עולים בחשבון לאלפים ודע כי מי שהוא משרש
 קין לריך שיכון שם אלהים הנו' במילוי אלפין שהוא בני' אר"ן
 כזה אלף למד הא יוד מס. וסוד הענין הוא לפי שקין הביא מנחה
 ודע ששקן שמחיש את הארץ אללנו במקומו וגרם שהמל'
 הנק' ארץ תחזור להיות יבשה ולכן נתקלל נע ונד תהיה בארץ.
 והנה המלכות בהיותה נק' ארץ יש בה שם אלהים דמילוי אלפין
 העולה בני' ארץ ולכן חכוין המיד כל היום בשם פיה שעול' ארץ
 ותכרין לתקן פנס קין שהחזירה יבשה ע"י הפשטן ואתה מתקנה
 ע"י השם הנו' ונעשית ארץ. ודע כי כל החיטונים נדבקין בקלי'
 הרע שדבק בקין וטולס רול' וחושקים לאחוז ולינק מן אות אלף
 שבמילוי ההא של אלהים דמילוי אלפין הנו' ואינן יכולין להשיגה :

עוד יחוד ג' והוא בעשרת י"ת אל' ה"ר משה גאלאנטי ששמע
 ממוז"ל שאם האדם יתענה בו' ימים שבין ר"ה ליוה"כ ויעש'
 בהם תשובה גמורה כל יום מהם מכפר על כל השגות שחטא
 כל ימיו ביום שכיולא בו. כיזר הרי שחל יום א' של' ימי תשובה
 הנו' ביום א' של השבוע והתענה בו ועשה תשובה בו הנה הוא
 מכפר על כל עבירות שעשה האיש ההוא בכל ימיו ביום א' שבכל
 שבוע מכל ימי חייו. ואם התענה ועשה תשובה בכל ז' הימים ההם
 יתכפרו לו כל עונותיו שעשה כל ימיו :

גם נלפ"ד אני חיים כי גם אני שמעתי ממוז"ל כי העושים ד'
 פעמים בכל שנה ג' ימים רשפים הם ולילותיהן שהם קודם
 ר"ה וקודם יוה"כ וקודם עשרה בטבת וקודם י"ז בתמוז אף אם
 לא עשה רק פ"א בשנה בכל ימיו יספיק ואין לריך לעשותה בכל
 שנה ושנה. אבל אינו מספיק רק לבטל מעליו מה שנגזר עליו לבא
 בטוה"ז לסיבת עונותיו אבל עונש עוה"ב אינו נמחל בזה :
מה שכתוב בס' השבועה שחבר הרב ר' אליעזר מגרמיוז ז"ל
 הנק' מורה חסידים המתענה ג"פ בכל שנה בד' זמני התקופות
 ג"י רשפים בכל פעם מהם מתכפרים כל עונותיו כך הוא האמת
 אמנם דברים אלו לריכים ביאור והוא כי אין זה מספיק רק למחול
 ולכפר להעביר מעליו היסורים שהם עתידים לבא עליו בטוה"ז
 לסיבת עונותיו אבל עיקר עונש עונותיו והוא מה שעתיד ליענש
 בניהם אחר פטירתו אין זה נמחל ע"י התעניות הנו' אמנם לריך
 לת' אחרים כאשר ביארנו בספרינו אלה :

דרוש א' כו"ל (א) בענין ר"ה. הנה טודע כי ביום ר"ה

הא' נברא אדה"ר ויום ר"ה של
 בריא העולם היה ביום ו' כנודע (ב) והנה אם אדה"ר היה נמנע
 מן הוונ ביום ההוא וגם מן החטא (ג) והיה ממתינעד ליל שבת (ד)
 היו כל העולמות כחקנס כמבואר ענין זה בדרושינו אללנו בחטא
 אדה"ר אבל ינ חטא בענת הנשם טוא ואשמו והנמשך בא עלחיה והג"ל
 כס וזהו קודם שנודווגו אדם וזוה ומחמת קן ילאו קין והבל
 אחר הוונ דאדם וזוה מעורבים טו"ר מפני הזוהמא שקדם
 הנשם להטיל בחוה כנראה מדברי רז"ל ומקלט מחמרי הזוהר
 אט"פ שיש מחמרי הזוהר אחרים דמשמע שבתח' היו אדם וזוה
 פסוקים בתשמיש וראה אותם הנשם ונתאוה להם ואח"כ הטיל
 הזוהמא בחוה עכ"ז הסברא טטה כדברי המחמרים הג"ל. ולפי שחטא
 ואכל מעץ הדעת טו"ר עבירה גוררת עבירה וגרמה לו להזדווג

ביום הו' עם אשמו שעדיין היה חול ולא הסתיין עד ליל שבת
 שהוא קדש וז"ס אכילת עץ הדעת (ה) טו"ר כי דעת הוא מלשון אוג
 כמו ידע אדם את חוה אשמו ואיש לא ידעה וכאלה רבים. והנה
 מה שגרם אדה"ר ע"י חטאו שנודווגו ביום החול (ו) הוא כי הנה
 יום ר"ה הוא דינא קשיא כנודע ואם היה ממתיין עד ליל שבת
 הוא דינא רפיא והיה הוונ ההוא כתיקונו והיו ז"ן מזדווגים
 בזוהו יום שבת בבחי' פני' בפנים אבל ע"י שאדה"ר שקדים זונו
 ביום החול שאז היה יום ר"ס דינא קשיא ותקיפת לכן גרם אל ז"ן
 שיחאחר זיוגם עד יום ח' עלרת כדי שבהמשך הימים אשר בינתיים
 יתמקו הדינין הקשים אשר בו ובטו"כ כנו' כפי פנחס בתחילת'
 כי ר"ה הוא בחי' שמאלו תחת לראשי עד יוה"כ וביוה"כ האירו
 ונתמקו הדינים ההם ע"י אימא עילאה ובתה הסופות הוא בחי'
 וימני תחבקני וביום ח' עלרת אז הוא זיוג ממש ואלו הם פשטן
 של דברים :

ורצוני להרחיב פביאור בזה הענין. דע כי בחי' כל החדשים
 הם במלכות אבל נחלקים לב' בחי' הא' הוא בהיפוסה
 מלד עלמה והב' הוא מלד הזכר וכמ"ס בע"ה. ודע כי כל החדשים
 נק' ראשי חדשים לפי שכולם הם בחי' ראש כמ"ס :

ונתחיל בו' חדשי הקצן כי הם בטוקב' והסתלמס מניסן כי
 לכן כל חדש וחדש יש בו מספר ימים רבים שהם ל'
 יום בכל חדש לטורות כי הם בחי' ראשים שכל ראש מהם כולל
 בחי' ימים רבים והנה ניסן הוא גולגולת הנקבה. אייר וסיון תרין
 אודינן דילה תמוז ואב תרין עיינין דילה. ולכן נחשב הבית בב'
 חדשים אלו כבוד עיני עיני יורדה מים כי הם תרין עיינין כחות
 הדין וכבר נתבאר אללנו בהקדמת ביאור אדרת האזיני כי
 העינים הם נלח והוד ולכן נחשב הבית עיקר חורבנו בחודש
 אב שהוא עין שמאל שהוא ההוד כבוד כל היום דוה שהוא היסוף
 אזינות הוד. אלול הוא בחומס. והנה נשאר בחי' הפס שלה
 שאין לו רמו בחדשים. והנה גם ו' חדשי החורף הם כדכורא
 (ז) ע"ד הזה. תשרי הוא גולגולת הזכר. חשון וכסליו תרין אודינן.
 טבת זשבע תרין עיינין. אדר הוא החומס נשאר הפס של הזכר
 שאין לו רמו בחדשים. ולסיבה זו נלשוו הסנהדרין לקדש את
 החדש מלות עשה ויוליו הדבר מפייה ויאלמו מקודש מקודש
 וכמ"ס הכתוב אשר תקראו אחס במועדס אחס כתיב כי לביבה שבת'
 הפה של הזכר והנקבה אין לו רמו בחדשי השנה לריך לרמו
 אותו ע"י הסנהדרין המקדשין אותם בפייהם. ובזה תבין עשס
 נכון למה אין מעבדין את השנה אלל בחדש האחרון לו' חדשי החורף
 ולמה אין מעבדים את אלול שהוא כבוד חדשי הקצן. גם תבין עשס
 למה טעה חזקיה שעיבר ניסן בניסן ולמה לא הודו לו. אבל
 הטעם טוא לפי שאדר הוא החדש הזכר וחסר ממנו בחי' הפה
 ולכן נשלס כמה שמעבדין החדש ההוא האחרון הסמוך אל בחי'
 הפה הזכר ובאדר הב' נשלס בחי' הפה שלו אבל ניסן הוא מן
 השנה האחרת הבאה. ועוד כי ניסן הוא מחדשי הנקבה ואין בו
 פלולס לבחי' הפה של הזכר. (ח) ודע כי פ"א שמעתי ממורי (א)
 ז"ל דרוש אחר בענין זה ואעפ"י שגראין היסוף ממ"ס למעלה
 עכ"ז הדברים הולכים אל מקום אחד למי שיסביר' וזה עניינו
 דע כי חשבון השנים מתחילין מפסרינו וחשבון החדשים מניסן
 כנו' בחס' ר"ה. והענין הוא ו' חדשי החורף מחשבי ועד
 אדר הם סוד ו"ק פת"ם מחבו ועד יסוד שכו"א ולכן הם כבוד
 שנה ולא כבוד חדש ואחר חדש אדר שהוא יסור' של
 ז"א כנו' אז למטה ממנו מחחי' בנין הנקבה מלכות ועשה
 קלוותיה הם ו' חדשי הקצן מניסן ועד אלול וגמלא כפ"ז כי חדש
 אב הוא כבוד של הנקבה ונתקן לזוה ולכן נחשב בו ב"ה פ):

וגם בזה תבין מאחז"ל וז"ל אר"י לא היה לריך התורה להסתחיל
 אלל מהחדש הזה כי' והטעם הוא לפי שניסן הוא ראש
 חדשי הנקבה הנקרא זה השער לה' ולכן היה ראוי להסתחיל
 15
הנרות וביאורים (א) פ"ח ר"ה פ"ד ד"ה ענין: (ב) פ"י בבחי' הזמנים ימות הלבנה ר"ה חכמי. אבל ראשון דמעשה בראשית היה ביום אזי והוא בחי'
 הימים. ש"ס עיין בהנהוה וביאורים שלי בפ"ח בשער עבירות הכלים ס"ח אות ו' שהעתיקתי מהקדמת הסידור בכונת ר"ה סוכר שר אלוס
 ז"ל וי"פ הסדר של בריאות העולמות. (ג) פ"י אכילת עץ הדעת: (ד) פ"י להזדווג: (ה) אביגדור. תוך כדי דיבור כתב היסוף שחלטה כתב שאלילת פן הדעת
 טוב ודע הוי מילתא כחשף נפשא והוונ הוי עבירה אחרת וזהו"כ כתב שזוה סוד אכילת עץ הדעת טוב ודע נראה שהכל אחד. ונראה לעל"ז שכוונת הרב לומר
 לשלש ב' עבירות היו אלל שזכר כחבוט שניהם בלשון אכילת עץ הדעת טוב ודע שהכל אחד שאלילה עממה והוונ הכל בלבון אכילה כתיב הדעת טוב ודע
 נכלל ולפיכך לא כתב התורה הוונ בחול כי אם אכילה ויום רמו הוונ. וכן מדוקדק כדברי הש"ס סנהדרין ל"ח פ"ב וז"ל שמינית שלו למטה טיטס ורדו סרפשה
 תשיעית נלטה שלל לאכל מן האילן פ"כ. וכן נראה מדברי הרב שכתב כתיב הוונ נמשך מהוונ וגם מן החשף. וגם לקמן כתב שז"ב מסיים אלו וקשה שז"ב
 נמשך שעיניה של אכילה פ"ה טוב ודע גירס עבירה של הוונ כחול וכש"כ הביא היסוף ששמיני נודווגו ובתשיעית נלטה על האילן. וי"פ: (ו) פ"י לא נבנת
 כי ר"ה נקרא י"פ וז"ל: (ז) עיין ח"מ דפ"ז פ"ב ודקט"ג פ"א: (ח) עיין ח"מ דקט"ג פ"א: (ט) א"ש זה סוד והידי נהפך עלי' למחמת שיהא הסודות:

סדר ההמשכה מדיקנא דא"א (עם הארת מו"ס דא"א) לרישא דנוק'

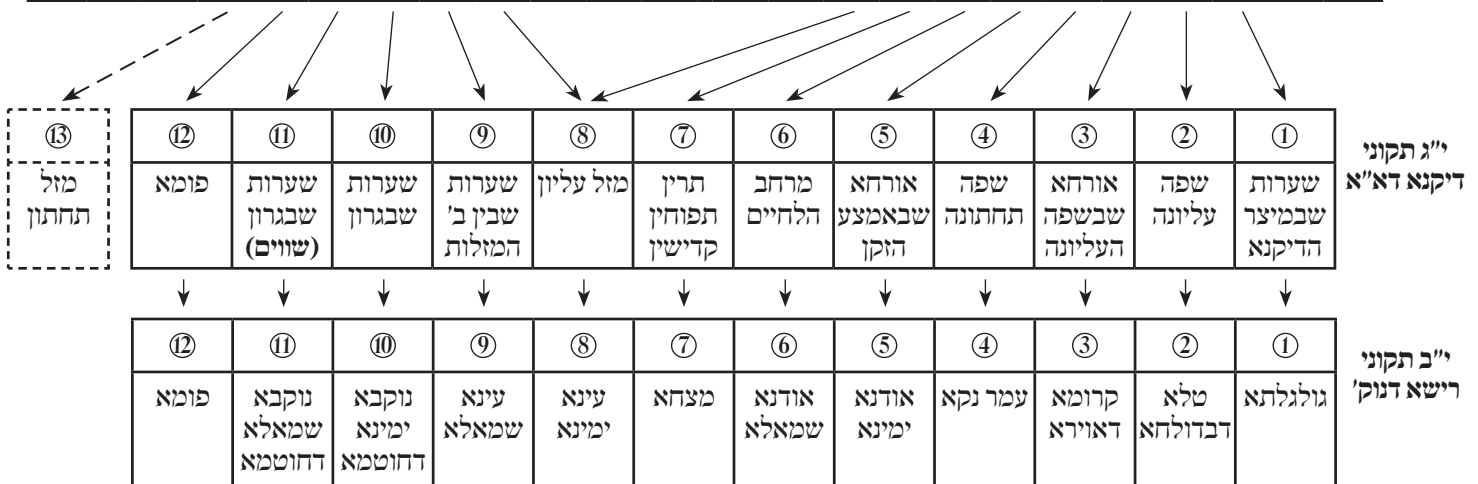
מקורות: ע"ה ח"א שא"א פ"ח דף ס"ה ע"ב (ובעיקר ס"ג-ד), ודף ס"ו רע"ד (בעיקר לענין מלכות דכתר דחכמה שלא מתגלית). מבו"ש דף כ"ז ע"ד פ"ב. תחילת ספרא דצניעותא. שע"ר ח"ב ש' קע"ט. אדרא רבא דף קל"א ע"ב יין הרקח אות מ"ט. חסדי דוד אות מ"א-מ"ה. אנחנו ממושכים שפע ממו"ס (חכמה) דא"א לדיקנא דא"א ומשם לרישא דנוק'. יש לציין שהדיקנא דא"א ודו"א כבר קיימות, ורק מאירים בהן.

על פי ע"ה הנ"ל נראה את חשבון הספירות הנמשכות לדיקנא דא"א:

בראש דא"א יש ב' ספירות כלליות (כל אחת כלולה מ"ס) - כתר (גולגלתא) וחכמה (מו"ס), שהרי הבינה ירדה לגרון מרוב עוצמת אור הכתר דא"א (עם עתיק המלוכב בתוכו). הכתר נמצא בראש (כנגד השיער) ומאיר לרישא דא"א. החכמה נמצא מתחתיו (כנגד הפנים, מהמצצה עד הגרון), ובעיקר כנגד הדיקנא ומאיר לדיקנא דא"א. מדין התכללות והתקשרות, החכמה כלולה בכתר, והכתר כלול בחכמה. א"כ, הכתר כלול מכתר וחכמה (כל אחד כלול מ"ס), והחכמה כלולה מכתר וחכמה (כל אחד כלול מ"ס), סה"כ 40 ספירות. ובכל הספירות הנ"ל יש בחינת פנימי ומקיף, הרי סה"כ 80 ספירות. אולם אנו עוסקים כאן בהמשכה לדיקנא, לכן נתייחס רק ל-40 הספירות הנמצאות בחכמה (20 פנימי ו-20 מקיף, של כתר וחכמה דחכמה). אלא שנצטרך לצמצם אותם ל-13, כנגד 13 תקוני דיקנא: כתר דחכמה, להיותו מאד עליון, הכה"ב שלו אינו מתגלה בדיקנא דא"א. חכמה דחכמה, היותו פחות עליון מהכתר דחכמה, רק הכה"ב שלו אינו מתגלה בדיקנא דא"א. בנוסף לכך, המלכות דכתר דחכמה ג"כ לא מתגלה, שהרי בא"א הנוק' אינה ניכרת (ע"ה שם, דין זה שייך יותר לכתר דחכמה). סדר המשכת השפע לפי סדר התקונים דא"א: רצף של החכמה דחכמה ואח"כ הכתר דחכמה. וזאת כדי לגרום לריחוק בין הכתר לבין המקבל, שיוכל לסבול את האור החזק יותר. 14 ספירות דפנימי כסדרן ו-14 ספירות דמקיף בסדר הפוך.

חכמה דא"א - מו"ס

כתר דחכמה (כתר הכלול בחכמה)													חכמה דחכמה												
כ	ח	ב	ה	ג	ת	נ	ה	י	מ	כ	ח	ב	ה	ג	ת	נ	ה	י	מ
				13	12	11	10	9	8						8	7	6	5	4	3	2	1			
		מ	י	ה	נ	ת	ג	ח	ב	ח	כ	...			מ	י	ה	נ	ת	ג	ח	ב	ח	כ	...

סדר י"ב תקוני רישא דנוק' (הנלמדים מסדר התלבשות ז"ת דע"י ב- ז' תקוני רישא דא"א)

ע"ה ח"א שא"א פ"ו מ"ק דף ס"ג ע"ד (ז' תקוני רישא דא"א), שער מאמרי רשב"י סוף פרשת נשא דף מ"ו ע"ג-ד' (בענין י"ב תקוני רישא דנוק'). ע"ה מבו"ש דף כ"ב סע"ד ד"ה ונחזור, ז"ת דע"י המתלבש ב-7 תקוני רישא דא"א הם בעצם הארת היומא דכולהו דע"י. ע"ה מבו"ש דף כ"ה אע"א (נו"ה).

הערות לגבי התלבשות ע"י (ז"ת דרדל"א) ברישא דא"א	י"ב תקוני רישא דנוק'	ב-7 תקוני רישא דא"א	ז"ת דע"י (דרדל"א) מלוכב	חסד
כתר דא"א כולו רחמים, מפני שהחסד דע"י מלוכב בו (לעומת הגבורה, העוברת דרך הכתר דא"א ומשאירה שם רשימו של דינים).	גולגלתא	1	גולגלתא (כתר)	1
גבורה דע"י (דינים) מלוכב בחכמה דא"א. ניוודיות עושה גוונים, (רמח"ל, קל"ח פתחי חכמה, פתח פ"ט).	טלא דבדולחא	2	טלא דבדולחא (חכמה)	2
רקיע המבדיל בין מים למים (כתר וחכמה), ת"ת מכריע בין ח"ג.	קרומא דאוריא	3	קרומא דאוריא	3
עמר נקא (בסוד אודנין) שער (לבן) מאחורי האזן. (בנוק' אדום).	עמר נקא	4	עמר נקא	4
אודנין, לא מוזכרים בא"א, לרוב העלמם.	אודנא ימינא אודנא שמאלא	5 6		
יסוד דע"י בדעת (פרטי דרישא) דא"א במצחו. גילוי חסד דע"י בפומא דאמה.	מצחא	7	רעוא דרעוין (מצח)	5
החלק הנסתר של נו"ה דע"י (ביעוץ) מלוכב באודנין דא"א.	עינא ימינא	8		
החלק הגלוי של נו"ה דע"י (ירכין) מלוכב בעינין דא"א.	עינא שמאלא	9	פקיחו דעינין (עיניים)	6
המלכות דרדל"א מתלבשת בחוטמא דא"א.	נוקבא ימינא דחוטמא	10		
וזה סוד "ותהלתי אחטום לך", כי לעולם תהלה במלכות.	נוקבא שמאלא דחוטמא	11	חוטמא	7
	פומא	12		

מי"ב תקוני דיקנא דז"א (עם הארת י"ב תקוני דיקנא דא"א) לי"ב תקוני גופא דנוק'

✪ בשלב שני אנחנו ממשכים שפע מי"ב תקוני דיקנא דז"א, יחד עם הארה מי"ב תקוני דיקנא דא"א (אד"ז דף רצ"ה ע"ב, יין הרקה, זקנו מלבין), לגופא דנוק'.
 ✪ ע"פ האדרא רבא דף קל"ט ע"ב, יין הרקה אות ל"ב, מי שזוכה להמשיך שפע מדיקנא דא"א לדיקנא דז"א (המלך), זוכה שבקשותיו מתקבלות (ע"י המלך).

13 מזל תחתון	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	הארת י"ב תקוני דיקנא דא"א (משלים את ז"א לי"ב תיקונים)	
	פומא	שערות שבגרון (שוויים)	שערות שבגרון	שערות שבין ב' המזלות	מזל עליון	תרין תפוחין קדישין	מרחב הלחיים	אורחא שבאמצע הזקן	שפה תחתונה	אורחא שבשפה העליונה	שפה עליונה	שערות שבמזר הדיקנא		
	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1		י"ב תקוני דיקנא דז"א
	שערות קטנות דחפיין על גרונא	הפה פנוי משערות	חצי עובי הדיקנא הנגלה	תרין תפוחין סמוקין	שערות במרחב הלחיים	שערות קטנות דאורחא דתחות חוטמא	שערות שבשפה העליונה ותחתונה	שערות שבמזר הדיקנא עד כנגד השפה העליונה	--	--	--	--		
8 על שלישים	7 פוקד	6 ונקה	5 ופשע	4 נושא עון	3 ורב חסד	2 אפים	1 ארך	--	--	--	--	שם התיקון בו"א		
8 על שלישים	7 פוקד	6 ונקה	5 ופשע	4 נושא עון	3 ורב חסד	2 אפים	1 ארך	--	--	--	--		התיקון בו"א נקרא על שם התיקון בא"א	
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1			לי"ב תקוני גופא דנוק'
לפרק שלישי דירכא שמאלא דנוק'	לפרק שלישי דירכא ימינא דנוק'	לפרק שני דירכא שמאלא דנוק'	לפרק שני דירכא ימינא דנוק'	לפרק קמא דירכא שמאלא דנוק'	לפרק קמא דירכא ימינא דנוק'	לפרק שלישי דדוועא שמאלא דנוק'	לפרק שלישי דדוועא ימינא דנוק'	לפרק שני דדוועא שמאלא דנוק'	לפרק שני דדוועא ימינא דנוק'	לפרק קמא דדוועא שמאלא דנוק'	לפרק קמא דדוועא ימינא דנוק'			

סדר המשכה: א. מי"ב תקוני דיקנא דא"א (עם הארת מו"ס דא"א) י"ב קישוטים לי"ב תקוני רישא דנוק'

ב. מי"ב תקוני דיקנא דז"א (עם הארת י"ב תקוני דיקנא דא"א) י"ב קישוטים לי"ב תקוני גופא דנוק'

✪ יש כאן ב' המשכות: א. מקיף וע"ב (ממו"ס) ותיקון שנאמר במיכה (מדיקנא דא"א) לרישא דנוק'.
 ב. פנימי וקס"א (ממו"ס) ותיקון שנאמר במשה (מדיקנא דז"א, שקיבל הארה מדיקנא דא"א) לגופא דנוק'.
 עיין כל ההערות הנז' כאן (המוספרות), לפי מספריהם בטבלת המשכה לרישא ולגופא דנוק', לקמן.
 ✪ התיקון הנאמר ע"י משה - בכלי (המאיר בדופן השערה), יותר נמוך מהתיקון הנאמר ע"י מיכה - באור (המאיר בחלל השערה), שהרי תיקון משה נאמר "בעידנא דריתחא", בזמן חטא העגל ("כד חבו ישראל", אדרא רבא דף קל"א סע"ב).
 ✪ המשכת הארת הכלי ממו"ס נעשה כאן (בחלק המשכה לרישא דנוק'), למרות שהוא נצרך רק בזמן המשכה לגופא דנוק'.

ירמ"י או"א שימשך שפע רב ואור מהויה דמילוי יודיין שבתיקון נוצר חסד דדיקנא דא"א

שעה"כ דף צ' ע"ב

ע"צ יו"ד ה"ל ו"ו ה"ל לתיקון לאלפים

להמתיק מספר אהי"ה דההיין ויו"ד אותיותיו (צג"י ל"אלפים")

מס' קנ"א אלה ה"ה יו"ד ה"ה י אות' קנ"א אלה ה"ה יו"ד ה"ה

וגם (ע"י קנ"א כנ"י) להמתיק מספר ב' שמות אלהי"ם ואדנ"י וט' אותיות' (ע"כ צג"י ל"אלפים")

מספר אלהים אדנ"י ע"י אותיות אלהים אדנ"י

ואשר הוא משורש קין יאמנו: וגם להמתיק אלהי"ם הנ"ל במילוי אלפיין

אלה למד הוא יו"ד מ"ם צג"י אר"ן

וגם (צ' שמות אלהי"ם ואדנ"י יורדי"ם) להמתיק ש"ך ופ"ר דינים דזו"ן (כמושרשים צתיקון לאלפים)

(דכ"ר) מ"ז נ"ז פ"ך פ"ר (מושרש צאלכ"י"ם, 5 אות') (נוק')

דיין דיין דיין דיין דיין ש"ך (מושרש צאלכ"י"ם)

ותשליך במצולות ים דס"מ ונחש כל חטאתינו וכל המשחיתים אשר נבראו על ידינו ותמנע אור יניקתם משמות הקודש אדנ"י אלהי"ם, ובכח תיקונא תליסר דדיקנא ונק"ה העולה קס"א אלה ה"י יו"ד ה"ל וכמס' אלפים, וכמס' אלהי"ם אדנ"י עם ט' אותיותיהם והכולל, יעלו כל הנשמות וכל ניצוצות הקדושה שנתפזרו על ידינו בין הקלי' חיל בלע ויקיאנו מבטנו יורישנו אל, ויחזרו אל הקדושה כמשפט הראשון מנוקות מכל רע, ואת נפשותינו תטהר מכל החיצ' בל יגשו אלינו ובל יתאחזו בתפילתינו ובלימוד תורתנו בכח שילוב ב' שמות אלהי"ם א"ל ה"ה י"י ס"ם שעם י' אותיותיהם עולים יעק"ב, וכן מספר נקודות שבהם (עולכ צג"י יעק"ב. 3. ושניכס עוליס כשט"ן), והוא יצא לשטן לעומתם להכריתן בהכרת רשעים, ובכח שם אלהי' היוצא מפסוק יהוה אל השטן יגער כלה גרש תגרש עזוז המקטרגים צרים ומושלים ברשע חייליהם והיו כלא היו, יהיו כמוץ לפני רוח ומלאך ה' דוחה. יהיו לרצון... ויהי נועם...

אור החיים דף קמ"ז

רבנו של עולם הריני מכוין בשני שמות אלהי"ם משולבים איש אל אחיו אחד באחד יגשו א"ל ה"ה י"י ס"ם, אשר עם עשר אותיותיהם עולים כמספר יעקב. וכן ניקוד הגז' שבהם עולה כמספר יעקב. וב"פ יעקב אלו של מספר ב' אלהי"ם עם נקודות הכסף הוא מספר השטן, והוא יצא לשטן לעומתם תעז ידך הגבורה, בכח אלו השמות להבריה כל צר ומשטין מעלינו, חתום פי שטן ואל ישטין עלינו, זעום בו וידום, והכריתם בהכרת רשעים, ותדחה מעלי ומעל כל עמך בית ישראל כל המקטרגים וכל המשטינים וכל מיני קלי' וכל החיצונים, שלא יבואו בקהל ה' ולא יקטרגו עלי בעת אשר אני מיחד אורות העליונים, ולא יבלבלו ולא יטרדו אותי בעת ובעונה הזאת אשר אני מיחד אורותיך ושמותיך הקדושים. אנא אלהי תזרם כמו דוה, צא תאמר להם, והרשעה כולה בעשן תכלה, ובני לביא יתפרדו לאחוז בכנפות הארץ, וינערו רשעים ממנה, כלה גרש תגרש עזוז המקטרגים, וכל הצרים המושלים ברשע חייליהם והיו כלא היו, בכח כוונתי בשילוב ב' אלהי"ם ובכח מספרם וניקודם כי הנה המלכים נועדו עברו יחדיו, משולבים אחד אל אחד, הקלי' יראו כן יתמהו, רעדה אחזתם חיל כיולדה ועדת עריצים יקיפוני, נוסו לקולה, כי אמרו פן תבלעמו הארץ ראוך מים אלהים ראוך מים יחילו אף ירגזו תהומות בכח שם היוצא מר"ת 'הוה א'ל ה'שטן 'גער י'א'ה? יהיו כמוץ לפני רוח ומלאך ה' דוחה. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי. ויהי נועם ה' אלהינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו. אכ"ר:

סדר יחוד התשובה

(ויכוין בו קודם חתימת ברכת "השיבנו", בתפילת י"ח)

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שמתורתך ותורתך מתנת פסא כבודך ותקבל בתשובה את (פ"פ) כי ימיהך פשוטה לקבל שבים.

לקשר החסד הנקרא ימין עם הבינה הנקראת תשובה

חסד דבינה

יהוה

יהוה

חיבור חסד עם בינה

יהוה

לתפשוט הבינה את יד ימינה לקבלו בתשובה הנקראת בינה

יהוה

יהוה

יהוה

שער רוה"ק דף כ"ד ע"ב. סידור חול דף צ"א ע"א.

בס"ד

להרחבה ראה ספר "שלוש עשרה מדות" לרב דניאל דוד שטיינבערג (מדף מ-600 בחדר שקט הראשון בספריית הישיבה)

חלוקת הפסוקים לי"ג מידות

י"ג מידות מופיעות בספר שמות פרק לד וזו חלוקתן לחלק מהדעות¹:

	דעה א	דעה ב	דעה ג	דעה ד	דעה ה	דעה ו	
ו	1						י-ה-ו-ה
	2	1				1	י-ה-ו-ה
	3	2				2	א-ל
	4	3	1			3	רזום
	5	4	2			4	וזנון
	6	5	3			5	ארך
	6	5	3			5	אפים
	7	6	4			6	ורב זוסד
ז	8	7	5			7	ואמת
	9	8	6			8	נוצר זוסד
	9	9	6			9	לאלפים
	10	10	7			10	נושא עון
	11	11	8			11	ופשע
	12	12	9			12	וזוטאה
	13	13	10			13	ונקה
							לא ינקה
ט							פוקד עון אבות
			11				וסלחות לעווננו
			12				ולזוטאינו
		13				ונזולתנו	

בעלי הדעות:

א-ר"ת בתוסי ר"ה יז: ד"ה "שלוש", אבן עזרא הקצר בפסוק בשם הגאון², רמב"ן על הפסוקים שם

ב-מגלת סתרים לרב ניסים גאון הובאה בתוסי ר"ה יז: ד"ה "שלוש"

ג-הגהה על תוסי ר"ה יז: ד"ה "שלוש"

ד-ספר חסידים סי' רנ (ע"פ מהדו' מרגליות-בפרוייקט השו"ת) והביא שגם לדעת הפייטן הקדמון אַמְתִּי המילים "וסלחת..." הן חלק מ"י"ג מידות שהרי בסליחה "אזכרה א-להים ואהמיה" (שאומרים האשכנזים בחזרה של נעילה ביו"כ) מופיעות בתחלתה י"ג מידות בתוספת מילות "וסלחת..." ובסוף הסליחה כתב "תמכתי יתדותי ב13 מידות", יש לציין שבשו"ת מהר"י וייל סי' קצא (ע"פ המופיע בפרוייקט השו"ת,

¹(יש לציין שבספרים "תורה שלמה" ו"שלוש עשרה מידות" מופיעות יותר שיטות ממה שהבאתי כאן, ובספר "שלוש עשרה מידות האריך והרחיב לעיין בשיטות)

²ועיין שם בתוך דברי ראבי"ע שכתב לפני מניין המידות לפי דעתו שגם "פוקד עון אבות" שכתוב בהמשך פס' ז הוא מידת רחמים ומה שנקטו חז"ל 13 הוא לאו דווקא וכנראה כוונתו ש"פקד..." היא מדת רחמים כי הקב"ה לא נפרע מיד מהחוטא הכל אלא שמר חלק מהוטא לדורות אחרים (כמובן מדובר כשהדורות הבאים אינם הולכים בדרך ה' וכמאמר רז"ל "כשאוחזים במעשה אבותיהם")

במחזור אהלי יעקב ציין לתשובה קצו' הובאה דעה שהמילים "וסלחת...ונחלתנו" היא המידה ה-13 אבל לא פירט את כל החלוקה לפי שיטה זו לפי שיטה זו אומר בעל מחזור אהלי בפירושו על הסליחות, בפעם הראשונה שמופיעים י"ג מידות, שיש לאמר פסוק זה עם פסוקי "ה' ה'..." בלי הפסק (ולפי דבריו יש לאמר תמיד עם כל י"ג מידות שאומרים אך לא נהגו כך כנראה משום שמנהגנו הוא על פי החלוקה המובאת בסידורי ומחזורי הספרדים שייג מידות מסתיימות ב"ונקה" והוא על פי דברי המקובלים בשער הכוונות ועוד שהיא דעה ה בטבלה)

ה-סידורי הספרדים ע"פ שער הכוונות

ו-אבי"ע הקצר "ואני אומר לך בדרך קצרה..."

הערות על החלוקות השונות

*לכאורה דעה א זו החלוקה היותר פשטנית כי לומר שיש מידות שממשיכות בפס' ט זה לכאורה קשה שיש הפסק באמצע י"ג מידות ולומר ש"ארך" ו"אפים" הן 2 מידות וכן לומר ש"אלפים" עומד בפני עצמו זה גם לא פשטני עוד סיבה לעדיפות פירוש זה היא שהוא הכי מסתדר עם הגמרא בר"ה יז: שאומרת ששני שמות הוי"ה הן אחת קודם שיחטא ואחת אחר שיחטא ומשמע ממנה שהן 2 מתוך י"ג מידות של רחמים *בעניין הפרדת "ארך" מ"אפים" וכן הפרדת "נוצר חסד" מ"אלפים" עי' כה"ח שהסביר מה המשמעות ע"פ שער הכוונות

*בסנהדרין קיא. שורה שלישית לפני סוף העמוד נראה בבירור ש"ארך אפיים" היא מידה אחת